

Hoofdstuk 2.2 Zeeleeuw

bouwjaar 1902

bouwer J. Visser te Paterswolde

eigenaar A. Helder te Paterswolde

Dit schip spreekt tot de verbeelding. Ze zou een kleiner model moeten zijn van de Argo. Huitema geeft in zijn monografie aan dat dit schip een kopie moet zijn van de Argo met sterk naar binnen vallende boeisels, maar iets kleiner. Concrete gegevens ontbreken.

De suggestie wordt gewekt dat de Zeeleeuw een groot jacht is geweest. Als de Maria en de Luctor. Een Fries jacht van zes meter is al een fors schip. Heel verrassend was het toen ik in het programma van het waterfeest uit 1912 een klasse indeling tegenkwam waarbij de Zeeleeuw ingedeeld was bij de "tjotters" kleiner dan zes meter. Ze was dus tenminste een meter kleiner dan haar voorbeeld. En ook kleiner dan bijvoorbeeld de Zwaluw (nu Froukje).

9

DEELNEMERS ZEILWEDSTRIJD:

Klasse I: KLEINE TJOTTERS.

		Handicap.
1. „Laura”,	T. Halbertsma Doornbos.	2,7
2. „Snoek”,	P. H. Penon.	2,15
3. „Poseidon”,	F. J. Bakker.	2,25
4. „Zeeleeuw”,	P. Raven.	2,23
5. „Vischsnik”,	J. v. Aken de Waard.	2,05
6. „Dolfijn”,	G. Heukers.	2,12

Klasse II: GROOTE TJOTTERS.

7. „Zwaluw”,	D. Hesselink.	2,16
8. „Meeuw”,	B. Wigtersma.	2,10
9. „Juliana”,	G. Martens.	2,19
10. „Vliegende Hollander”,	P. ten Bruggen Cate.	2,19
11. „Maria”,	P. Knottenbelt.	2,4

Uit programma Waterfeest 1912 coll. Heijne

Gezien de klasse indeling van 1911 en 1912 tijdens de waterfeesten moeten de Luctor en de Maria langer zijn geweest dan zes meter.

In de nog bestaande, met de handgeschreven, wedstrijdlijsten van zeilvereniging DTP uit de jaren rond 1920 komt de Zeeleeuw ook voor als deelnemster. Curieus detail van deze lijsten is dat er "ronde" tijden genoteerd zijn. In de klasse kleine tjotters waarin ze dan mee vaart, is ze duidelijk langzamer dan de andere deelnemers. Ze komt minder in de wedstrijden uit dan bijvoorbeeld de Zwaluw en de Poseidon.

Coll.FSM Vermoedelijk 1917 met rechts de Zeeleeuwin met lichte berghoutsgang aan de bakboordzijde . Het linker scheepje staat in het Friese Scheepvaart museum genoemd als Luctor.

Het rechter schip op de foto was in eerste instantie het enige jacht dat ik tegenkwam met de naamvermelding “Zeeleeuwin”. Paviljoen Brandsma, het paviljoen aan het meer achter het Familiehôtel, heeft bestaan in de jaren 1910 - 1916 daarna was de heer Heikens uitbater van het paviljoen. Gezien het postuur van de mensen op de wal, bevestigt dit haar lengte die kleiner geweest moet zijn dan zes meter. Concrete uitspraken over haar afmetingen zijn niet te geven, maar het heeft er alle schijn van dat dit in de buurt gelegen moet hebben van die van de Poseidon en de Nelly.

Coll.Bergsma “Zeeleeuwin” (zie lichte berghoutsgang). Bijschrift “Zeeleeuwin”.

Verstopt achter twee bomen op deze foto de Zeeleeuwin. Opvallend is dat het berghout erg licht lijkt te zijn uitgevoerd. Het lijkt alsof het een opgeschroefd berghout is. Jammer genoeg zijn echte details niet te zien, het berghout is zo licht

uitgevoerd dat het een opgeschroefde halfronde stalen strip zou kunnen zijn. In dat geval is was ze naar huidige maatstaven een tjotter. Verder valt het relatief stijl staande boeisel in de kop op. Ook lijkt het alsof er een achterdek in het scheepje zit. Bijkomstigheid is dat in dat geval het helmhout ook lang moet zijn. Op deze foto lijkt dat zo te zijn.

Voor zover op deze foto's is te zien, kan er naar mijn oordeel niet gesproken worden van een kopie of verkleinde versie van de Argo. Een verwisseling tussen de Zeeleeuw en de Nelly lijkt ook uitgesloten. De onderlinge verschillen zijn zo groot dat de veronderstelling van de heer Vermeer dat de huidige Aeolus de voormalige Zeeleeuw zou zijn niet klopt.

Hierna een mooi sfeerplaatje met de Zeeleeuw erop. Het verloop van het lichte "berghout" en boeisel in het voorschip lijkt wat trekjes van een tjotter te hebben. Ook ontbreken de kluisborden en beretanden die bij een Fries jacht gebruikelijk zijn. Hoewel moeilijk zichtbaar, lijkt het alsof het scheepje een voorschip heeft zoals de Luctor en de Prinses Juliana. De Aeolus heeft sterk vallende boeisels. De Zeeleeuw duidelijk niet. De monografie van Huitema moet op dit punt herzien worden.

Coll.Lever Foto Kramer bijschrift "Zeeleeuw" (zie lichte berghoutsgang).

Zeilvereniging „De Twee Provinciën”.

Gjotter wedstrijd op *Zater* dag den *27 September* 19*19*.

No.	VAARTUIGEN.	DEELNEMERS	Afsart.	Begin 1 ^o ronds. (Start)			Begin 2 ^o ronds.			Begin 3 ^o ronds.			Begin 4 ^o ronds.			Einde 4 ^o ronds. (Finish)			Gezide tijd.	Bereikende tijd.	Volg. orde.	Handicap in minuten.			Opmerkingen.	
				U.	m.	s.	U.	m.	s.	U.	m.	s.	U.	m.	s.	U.	m.	s.				Zacht.	Malg.	Hard.		
<i>Groote Gjotters.</i>																										
1	<i>Princes Juliana</i>	<i>H. K. Niemeijer</i>	2 15 - 2	2 46 0	3 03 20	3 26 09	3 50 49	1 25 55	1 22 36	4																
2	<i>Marid.</i>	<i>Ant. v. d. Linden</i>	2 15 - 2	2 46 0	3 15 30	3 42 43	4 11 35	1 24 35	1 22 09	6																
3	<i>Lucifer</i>	<i>J. H. Dapper</i>	2 15 - 2	2 46 0	3 55 29	3 51 03	3 29 09	1 22 39	1 20 50	2																
4	<i>Zwalm</i>	<i>F. J. Bakker</i>	2 15 - 2	2 46 0	3 5 4	3 28 25	3 32 26	1 25 28	1 27 00	1																
5	<i>Meun</i>	<i>H. Keuning</i>	2 15 - 2	2 46 0	3 11 6	3 39 59	4 0 21	1 23 23	1 23 21	5																
6	<i>Stauprice</i>	<i>G. Mulder</i>	2 15 - 2	2 46 0	3 3 20	3 26 13	3 49 22	1 24 22	1 21 13	3																
<i>Kleine Gjotters.</i>																										
10	<i>Beetje</i>	<i>G. Plecker</i>	2 20 -	2 50 10	3 1 9																					
11	<i>Johanna</i>	<i>H. v. d. Elzinga</i>	2 20 -	2 47 10	3 14 13	3 12 17		1 22 37	1 18 59	2																
12	<i>Nelli</i>	<i>H. J. de Jong</i>	2 20 -	2 47 10	3 13 41	3 12 50		1 23 13	1 15 30	3																
13	<i>Zeeleewin</i>	<i>P. de Jong</i>	2 20 -	2 51 39	3 22 23	3 49 07		1 20 17	1 23 02	4																
14	<i>Poseidon.</i>	<i>P. J. Raven.</i>	2 20 -	2 47 20	3 14 07	3 41 52		1 21 52	1 18 24	1																

*Opz. verrek. handeswind.
Karl Ahrens amsterdam
fol met bij -
1916.*

Wedstrijdblad van 27 september 1919 waarop de Zeeleewin als deelnemster staat. De rondetijden waren ongeveer 4 minuten meer als die van haar concurrenten.